

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL**

MAGYARORSZÁG

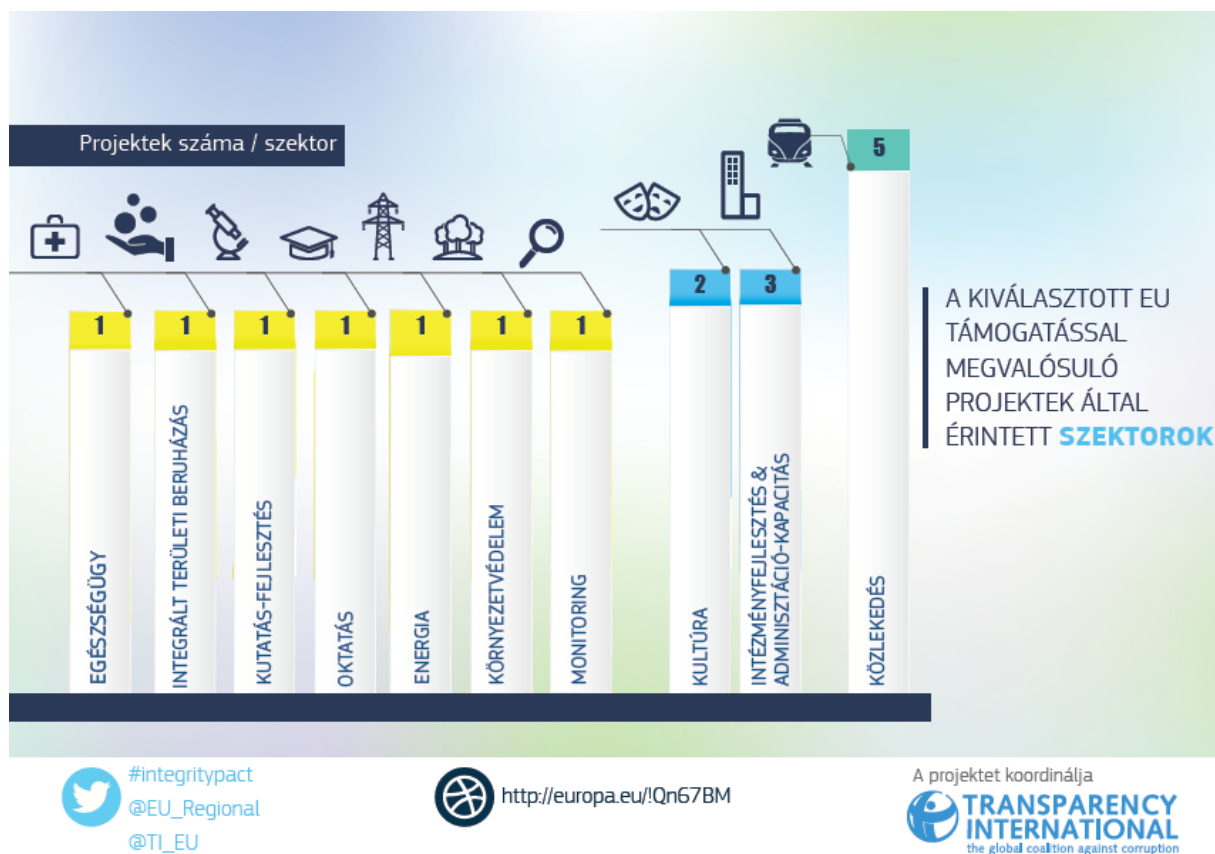

**NEMZETI
INFRASTRUKTÚRA
FEJLESZTŐ ZRT.**

**A Transparency International Magyarország és NIF
Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. együttes jelentése a
NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. „*Tervezési
szerződés keretében az M6 autópálya Bóly – Ivándárda
közötti szakasz engedélyezési és kiviteli tervének elkészítése
és a jogerős építési engedély megszerzése*” tárgyú
közbeszerzési eljárásáról**

Az Európai Bizottság 2016 januárjában indított pilot projektet az integritási megállapodásoknak az uniós alapokból finanszírozott beruházások során történő alkalmazásában rejlő lehetőségek feltárására. Az integritási megállapodás egy olyan szerződés, amelyet egy-egy tenderre vonatkozóan ír alá az ajánlatkérő és az ajánlattevő, illetve egy független monitor szervezet. Az önkéntes megállapodás értelmében a felek a közbeszerzés alatt tartózkodnak a korrupció minden fajtájától, és minden lehetséges információt közzétesznek. A folyamatok monitorozásával egy független szakértőt vagy szervezetet bíznak meg. Az integritási megállapodás a tenderdokumentáció elkészítésétől a végrehajtás utolsó fázisáig a teljes projektciklust lefedi, így a független monitor szerepe nem csak a nyertes kiválasztásának eljárására korlátozódik.

Eddig összesen 17 integritási megállapodást kötöttek az EU-ban, ebből 5-öt a közlekedés területén¹

Az „Integritási Megállapodások – Civil ellenőrzési mechanizmusok az uniós alapok védelméért” elnevezésű pilot projekt keretében a NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (NIF Zrt.) és a Transparency International Magyarország (TI) integritási megállapodást kötött 2016. október 28-án a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Közlekedési Operatív Programokért felelős helyettes államtitkára ellenjegyzésével az M6 autópálya Bóly-Ivándárda, országhatár közötti szakasz megvalósítását célzó beruházás monitorozása céljából.² A NIF Zrt. által a beruházás céljaként került megfogalmazásra, hogy az M6-os autópálya az országhatárt elérve gyorsforgalmi kapcsolatot teremtsen a régióval. A Beruházás megvalósításához a Kohéziós Alap nyújt támogatást az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program keretében. Az 1247/2016. (V. 18.) Korm. határozat megállapította az IKOP fejlesztési keretet, amely a projektekre vonatkozóan nettó 48,7 Mrd Ft-ot biztosít 100 %-os támogatási intenzitással. A NIF Zrt. a Támogatási Szerződést 2017. december 8-án kötötte meg 4.788.241.418 Ft összegre, ez a jelenleg is hatályos Támogatási Szerződésben 6.054.548.000 Ft.

¹ 2019 folyamán a projekt kiegészült egy 18. integritási megállapodással, az eredetileg 2019. december 31-ig tartó kísérleti projektet pedig meghosszabbította az Európai Bizottság további két évvel, azaz 2021. december 31-ig.

² Az aláírt integritási megállapodás letölthető itt: <https://transparency.hu/wp-content/uploads/2016/09/TI-Magyarország-Integritasi-Megallapodas-M6-autopalya-befejezo-szakasza.pdf>

Az Európai Bizottság pilot projektjéről további információ:

<https://transparency.hu/kozszektor/kozbeszerzes/integritasi-megallapodas/eu-s-finanszirozasi-projektek/>

Az integritási megállapodásokról általában további információ:

<https://transparency.hu/kozszektor/kozbeszerzes/integritasi-megallapodas/>

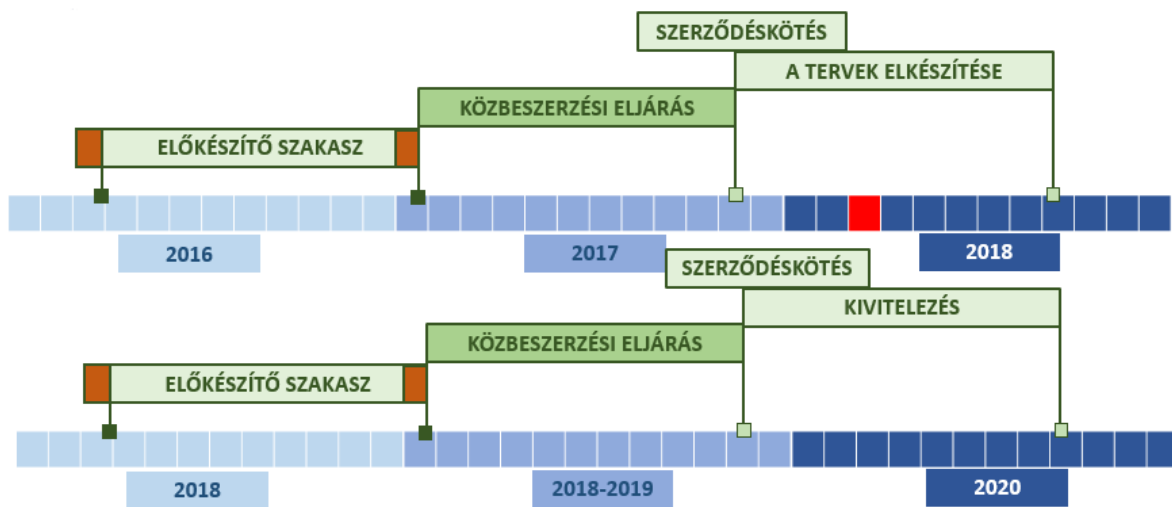

Boly és Ivándárda Magyarország térképén

A beruházás megvalósításának első szakasza az engedélyezési és kiviteli tervek elkészítésére, valamint a jogerős építési engedély megszerzésére kiírt közbeszerzési eljárás megindításával 2016. december 23-án kezdődött meg. A közbeszerzési eljárás során a TI az eljárás dokumentumait és az egyes eljárási cselekményeket az átláthatóság, jogszerűség és a tisztességes verseny biztosításának szempontjából vizsgálta.

Ahogy az az alábbi ábrán is látható, a projekt során két közbeszerzési eljárást monitoroz a TI. Az első közbeszerzési eljárást az autópálya terveinek elkészítésére írta ki a NIF Zrt., ez a szakasz 2017 szeptemberében lezárult szerződéskötéssel. Azok elkészülte után lehetett kiírni a közbeszerzési eljárást az autópálya megépítésére.³

³ A feltételes kivitelezési eljárást 2020. február 12-én írta ki a NIF Zrt.

A közbeszerzési eljárás szakaszai

A közbeszerzési eljárás előkészítésének, az ajánlati felhívásnak és egyéb közbeszerzési dokumentumoknak a véleményezése

Az Ajánlatkérő (NIF Zrt.) 2016. év végére előkészítette az akkor hatályos közbeszerzési törvény (Kbt.), valamint a vonatkozó jogszabályok alapján a közbeszerzési eljárás dokumentumait. Ajánlatkérő a jogszabályi környezet (Kbt. módosulása) 2017. január 1-től történő változására tekintettel a tervezettnél hamarabb indította meg a közbeszerzési eljárást, mivel az előkészített közbeszerzési dokumentumok új szabályozásra való átdolgozása jelentős idővesztéssel járt volna. A közbeszerzési eljárás előkészítésének monitorozására, az ajánlati felhívás és egyéb közbeszerzési dokumentumok átvizsgálására a TI-nak egyéb, az eljárásba bevont megfigyelőként volt lehetősége. Az ajánlati felhívás 2016. december 23-i feladását követően a felhívás 2016. december 28-án jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

Megvizsgált dokumentumok:

- Ajánlati Felhívás (AF) – TED-en 2016/S250-461116 számon 2016.12.28-án megjelent
- KFF Minőségellenőrzési tanúsítványa (KFF tanúsítvány)
- Ajánlatkérési Dokumentáció I. kötet
- Engedélyezési tervdokumentáció általános tartalmi és formai követelményei
- Kiviteli tervdokumentáció általános tartalmi és formai követelményei
- Tervezési Szerződés (TSZ)

Az Ajánlatkérő a TI – valamint az uniós forrásból megvalósuló közbeszerzések ellenőrzését végző Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya – észrevételeit a 2017. február 3-án közzétett korrigendumban kezelte, illetve az előírt feltételeket ezen korrigendummal tette a közbeszerzési eljárás részévé.

A TI – véleményezési joggal – a közbeszerzési eljárás ajánlattételi szakaszában javaslatokat, észrevételeket tett, elsősorban azzal a szándékkal, hogy az eljárásban minél több ajánlattevő vehessen részt, szélesítve ezáltal a versenyt. Az Ajánlatkérő a TI javaslatainak egy részét elfogadta, azon javaslatok esetében, amelyeket nem vett figyelembe, indokolást tett. Ennek

eredményeképpen a közbeszerzés becsült értékének felülvizsgálata mellett az alkalmassági feltételekre vonatkozó előírásokon is enyhített az Ajánlatkérő. Mindezt azért tartottuk fontosnak, hogy a közbeszerzési eljárásban minél több potenciális ajánlattevő tudjon részt venni, növelve ezzel a versenyt, következésképpen pedig esetlegesen csökkentve az ajánlati árat.

A 2017. február 3-án közzétett korrigendumot még három követte (2017.02.24., 2017.03.04, 2017.03.23.), részben jogszabályi változások miatt, részben pedig egy érdeklődő gazdasági szereplő által feltett kérdés megválaszolásának időigénye indokolták a módosításokat. A TI e dokumentumokat is áttekintette és véleményezte.

A közbeszerzési eljárás előkészítését az Integritási Megállapodás aláírása után, az abban foglaltaknak megfelelő összeférhetlenségi nyilatkozatok megtételét követően tudtuk nyomon követni. Az eljárást megindító felhívás és az egyéb dokumentumok a jogszabályokban foglaltaknak megfeleltek a TI álláspontja szerint. Az érdeklődő gazdasági szereplőknek megküldött értesítések kiküldésének módja és formája a Kbt.-ben⁴ előírtaknak megfelelően történt. Ugyanakkor, a gyakran változó, ezért bizonytalan jogszabályi környezet, valamint az autópálya esetleges horvát oldali folytatásának bizonytalanságai miatt, a Kbt. 55. §-a szerint, a felhívás tartalmának módosítása többször is szükségessé vált.

Az ajánlatok értékelésétől a szerződés megkötéséig történő szakasz monitorozása

A többször meghosszabbított ajánlattételi határidő 2017. május 2-án 11 órakor járt le. Az ajánlatok bontásakor, amelyre a jogszabályoknak megfelelően került sor, a TI képviselője is jelen volt. Ezt követően hiánypótlási felhívások és felvilágosítás kérések kerültek kiküldésre az ajánlattevőknek, és ennek kapcsán öt alkalommal került sor a Bíráló Bizottság összehívására, amelyeken a TI képviselője megfigyelőként vett részt.

Megvizsgált dokumentumok:

- a teljes ajánlati dokumentáció; bontási jegyzőkönyv, Bíráló Bizottság üléseiről készült jegyzőkönyv, döntés-előkészítő jegyzőkönyvek,
- ajánlatkérő által kiküldött hiánypótlási felhívások és felvilágosítási kérések és az ajánlattevők által benyújtott hiánypótlások,
- ajánlatok

A közbeszerzési eljárás e szakasza a TI preventív jellegű figyelem felhívását is elfogadva a rendelkezésre álló információink szerint a közbeszerzési jogszabályok előírásainak megfelelően zajlott. A TI aktívan részt vett az ajánlatkérő által kibocsátásra kerülő hiánypótlási felhívások/ felvilágosítás kérések véleményezésében. A TI az eljárási szakasz végén olyan javaslatokat tett, amely az Ajánlatkérő belső folyamatait teheti egyszerűbbé és átláthatóbbá.

Az ajánlattevő gazdasági társaságok, azok tulajdonosainak, illetve vezetésének cégnyilvántartási adatok alapján történő megvizsgálását követően a TI megállapította, hogy valószínűsíthetően nem áll fenn személyi összefonódás az Ajánlatkérővel.

---

⁴ a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény

Ugyanakkor, a jelen eljárásban beérkezett ajánlatok és a párhuzamosan zajló egyéb közbeszerzési eljárások megvizsgálása után megállapítható, hogy a közutak – illetve kifejezetten a gyorsforgalmi utak, illetve autópályák – tervezésében résztvevő mérnöki irodák piaca Magyarországon meglehetősen szűk. Annak ellenére, hogy az Ajánlatkérő nyílt, uniós eljárásrendben lefolytatott közbeszerzési eljárást hirdetett meg, külföldi cégek nem tettek ajánlatot a tárgybeli közbeszerzési eljárásban. Az Ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás kiírása során semmilyen módon nem akadályozta, hogy külföldi cégek ajánlatot tegyenek. Tevékenysége során semmilyen módon nem nehezítette új, magyar vagy akár az Európai Unió más országából származó piaci szereplő belépését.

A TI – azzal a feltételezéssel élve, hogy álláspontja alapján nem lehetett kizárni, hogy az ajánlattevő magyar cégek tiltott módon összehangolják gazdasági tevékenységüket - a Gazdasági Versenyhivatalhoz (GVH) fordult, amelyben kérte a közbeszerzési eljárásban tapasztalt esetleges összejátszás vizsgálatát. Mindez a TI álláspontja szerint nem eredményezett a becsült értékhez képest irreálisan magas árakat jelen eljárásban. A GVH 2019. április 11-i végzésében azt állapította meg, hogy a TI által kifogásolt körülmények önmagukban nem elégségesek a versenyjogi jogsértés valószínűsítésére, ezért versenyfelügyeleti eljárást nem indított.

Az ajánlatok értékelését követően az Ajánlatkérő az alábbi dokumentumokat küldte meg a TI-nak:

- a Bíráló Bizottság írásbeli szakvéleménye és döntési javaslata;
- KFF tanúsítvány;
- összegzés az ajánlatok elbírálásáról, illetve annak megküldését igazoló dokumentumok;
- szerződéstervezet;
- aláírt szerződés és mellékletei;
- hirdetmény az eljárás eredményéről;

A TI a rendelkezésre bocsátott dokumentumok megvizsgálását követően megállapította, hogy a közbeszerzési eljárásnak az eredményhirdetési, illetve a szerződés megkötésére és az eljárásra irányuló szakasza jogszerűen történt és kielégítette az átláthatóság és a tisztességes eljárás kívánalmait.

A legjobb ár-érték arányú ajánlatot az UNITEF-83 Műszaki Tervező és Fejlesztő Zrt., valamint a FŐMTERV Mérnöki Tervező Zrt. által alkotott konzorcium adta. A beszerzés végleges összértéke (áfa nélkül) közel 1,3 milliárd Ft (1.288.800.000 Ft). A szerződést 2017. szeptember 28-án kötötték meg a felek.

Az eljárásról hivatalos információt találhat a Közbeszerzési Hatóság által vezetett adatbázisban, az alábbi honlapon:

http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/megtekint/hirdetmeny/portal_14424_2017/

További információt találhat a TI és a K-Monitor által kifejlesztett korrupciós-kockázat elemző következő oldalon:

<http://www.redflags.eu/notice/401194-2017>

A 2018. december 6-án a Vállalkozó teljesítette a szerződésben vállalt feladatait, a szerződés módosításra került 2018. novemberében időjárási okok miatt. Az elkészült terveket a TI abból a szempontból vizsgálta meg, hogy azok megfelelnek-e a közbeszerzési eljárás eredményeképpen kötött szerződésnek, és álláspontunk szerint a Vállalkozó szerződés szerűen teljesített.

Átláthatósági Tanácsadó Testület ülései

A NIF Zrt.-vel aláírt integritási megállapodás felállította az Átláthatósági Tanácsadó Testületet, amely az Ajánlatkérő (NIF Zrt.), az Irányító Hatóság – azaz az ITM –, valamint a Monitor (TI) egy-egy képviselőjéből áll. Az ÁTT legalább háromhavonta ülésezik, ahol a tagok beszámolnak az addig eltelt időszakban végzett tevékenységeikről, valamint tájékoztatják egymást a beruházással kapcsolatos következő három hónapra vonatkozó teendőkről. Az ÁTT egyben a vitás kérdések rendezésének is a fóruma. Az ÁTT eddig hét alkalommal ülésezett.

Egyéb események

A NIF Zrt., valamint a TI képviselői 2017 decemberében Bukarestben, 2018 novemberében pedig Brüsszelben vettek részt az európai projekt éves értékelésén.

A TI 2018. november 17-én Bólyon rendezett bemutatkozó eseményt a polgármester és a helyi lakosok részvételével, az erről készült videó itt elérhető:

<https://www.facebook.com/TransparencyInternationalMagyarország/videos/1788979211210711/>

Jelen jelentés tartalmával és annak közzétételével a NIF Zrt. egyetértett.

Amennyiben az érintett közbeszerzési eljárással kapcsolatban eddig nem ismert információ kerül a TI birtokába, további adatigényléssel fordul a NIF Zrt.-hez, és jelentését a bejelentés alapján felülvizsgálja.

Ha kérdése, vagy az ügygel kapcsolatos bejelentésváltozója van, úgy megtalál minket a +36 1 269 9534 telefonszámon, vagy az info@transparency.hu email címen.

Budapest, 2020. március 30.

Dr. Martin József Péter
ügyvezető igazgató
Transparency International Magyarország

Dr. Nagy Gabriella
projektvezető
Transparency International Magyarország